ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ

ТОМИЛЕЦЬ КАТЕРИНА ІВАНІВНА

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗ ДОХОДІВ І ВИТРАТ ОСНОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА»

(на матеріалах ТОВ «Форнетті-Україна»)

за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»

АВТОРЕФЕРАТ

на здобуття освітнього ступеню «магістр»

Чернігів – ЧНТУ
2018

Випускною кваліфікаційною роботою є рукопис

Робота виконана на кафедрі бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту Чернігівського національного технологічного університету Навчально-науковий інститут економіки

Науковий керівник: к.е.н., доцент ВОЛОТ Олена Ігорівна, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту Чернігівського національного технологічного університету

Рецензент:головний бухгалтер ТОВ «Форнетті-Україна»
Чижова Світлана Андріївна

Захист відбудеться «26» грудня 2018 р. о 9.00 год. на засіданні Екзаменаційної комісії у Чернігівському національному технологічному університеті

Завідувач кафедри бухгалтерського обліку,
оподаткування та аудиту
д.е.н., проф. Маргасова В.Г.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Актуальність теми. У сучасних умовах переходу до ринкових відносин в Україні, появи нових господарських структур різних форм власності, розвитку міжнародних економічних зв'язків постає необхідність більш ретельно ставитися до управління підприємством. Прийняття ефективних управлінських рішень залежить від достовірної облікової інформації про фінансові результати, які є відображенням всіх аспектів господарської діяльності підприємства.

Доходи і витрати підприємства є основними факторами, які впливають на отримання прибутку й відповідно, на величину податків, які сплачуються з нього. Тому, регулювання обліку доходів і витрат визнається одним з важливих елементів бухгалтерського законодавства й традиційно є сферою наукових досліджень.

В багатьох наукових працях приділяється увага методологічному забезпеченні, організаційному та практичних проблемах обліку доходів і витрат підприємства від основної діяльності. Проблеми обліку та аналізу доходів і витрат підприємства намагалися вирішити у своїх наукових роботах такі вчені: Н. О. Власова, І. К. Дрозд, Н. М. Дяченко, А. М. Турило, Ю. Б. Кравчук, С. Б. Шипіна, Ф. Ф. Бутинець, С. Ф. Голов, В. А. Дерій, З. В. Задорожний, Г. Вознюк, А. Загороднюк, В. І. Блонська, І. В. Ковальчук, Ю. І. Продіус, Н. М. Боднар, В. А. Сідун, Ю. В. Пономарьов та інші.

Метою дослідження є обґрунтування теоретико-методичних засад і розробка науково-практичних рекомендацій, спрямованих на вдосконалення організації обліку та аналізу доходів і витрат основної діяльності підприємства.

Для досягнення поставленої мети дослідження поставлені та вирішені такі **завдання:**

– визначити економічну сутність доходів і витрат та їх вплив на фінансовий стан підприємства;

– дослідити особливості обліку доходів і витрат суб'єктів господарювання;

– систематизувати нормативно-правове забезпечення обліку доходів і витрат підприємств згідно вітчизняних і міжнародних стандартів;

– оцінити ефективність діяльності та організацію обліку доходів і витрат на досліджуваному підприємстві;

– виявити сучасні проблеми обліку доходів і витрат вітчизняних суб'єктів господарювання та окреслити напрями їх вирішення;

– розробити рекомендації щодо вдосконалення обліку та аналізу доходів і витрат для досліджуваного підприємства.

Об’єктом дослідження є процес організації обліку й аналізу доходів та витрат від основної діяльності на ТОВ «Форнетті -Україна».

Предметом дослідження є теоретичні, методичні, організаційні та практичні аспекти обліку та аналізу доходів і витрат основної діяльності ТОВ «Форнетті-Україна».

Методи дослідження. У процесі дослідження використані наукові методи, що ґрунтуються на системному аналізі економічних явищ. На основі

діалектичного методу наукового пізнання й поєднання історичного та логічного в еволюції існуючих методик обліку доходів і витрат подано їх визначення та обґрунтовано напрями вдосконалення їх обліку. Для вирішення завдань обліку доходів і витрат та дослідження питань їх аналізу на підприємстві застосовано методи порівняння, конкретизації, моделювання, аналогії, абстрагування, групування, аналізу бухгалтерських рахунків, спостереження, вибірки.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативні акти, що регулюють організацію обліку доходів і витрат основної діяльності суб'єктів господарювання в Україні, дані Державної служби статистики України, фінансова звітність та дані первинних документів ТОВ «Форнетті-Україна», праці вітчизняних і зарубіжних науковців.

Наукова новизна одержаних результатів дослідження полягає в обґрунтуванні теоретичних положень і розробці практичних рекомендацій, спрямованих на вдосконалення методики й організації обліку та аналізу доходів і витрат основної діяльності, зокрема:

- узагальнені методичні положення обліку й аналізу доходів і витрат основної діяльності підприємства;
- удосконалено модель процесу управління витратами для досліджуваного підприємства ТОВ «Форнетті-Україна».

Практичне значення одержаних результатів. Основні результати дослідження спрямовані на вдосконалення методики й практики системи обліку та аналізу доходів і витрат суб'єкта господарювання та підвищення ефективності його діяльності.

Апробація результатів дослідження. Основні положення та результати випускної кваліфікаційної роботи доповідалися й обговорювалися на Міжнародній науково-практичній конференції студентів, аспірантів і молодих вчених «Юність науки – 2018: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства» від 11-12 квітня 2018 року.

Структура роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Основний зміст роботи викладено на 120 сторінках друкованого тексту. Робота містить 37 таблиць, 11 рисунків, 4 додатки. Список використаних джерел налічує 103 найменування поданих на 11 сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми, визначено мету, основні завдання, об’єкт, предмет і методи дослідження, розкрито наукову новизну і практичне значення одержаних результатів, наведено відомості щодо їх апробації.

У **першому розділі «Теоретичні та методичні засади обліку доходів і витрат основної діяльності»** проаналізовано погляди вітчизняних та зарубіжних вчених на сутність наукових дефініцій: «витрати», «доходи»; досліджено класифікації витрат та доходів за різними джерелами. За результатами проведених досліджень наукових праць таких вчених: В. Дерій, І.

Бланка, Ф. Бутинця, Н. М. Дяченко та ін. запропоновано власне визначення витрат. «Витрати» – це складна економічна категорія, яка залежить від їх місця, ролі й етапу виникнення в діяльності підприємства; вартісне вираження абсолютної величини застосовано-споживаних ресурсів, необхідних для здійснення виробничо-господарської діяльності підприємства і досягнення ним поставленої мети. На основі проведеного дослідження наукових праць: Г. Вознюк, А. Загороднюк, В. І. Блонської, І. В. Ковальчук щодо трактування терміну "дохід" та думкою науковця Н.Б. Фірко можна сказати, що часто під цим поняттям розуміють загальну виручку або суму надходжень грошових коштів на підприємство. Доходи включаються до складу об'єктів облікового процесу на підставі принципу нарахування та відповідності доходів і витрат, за яким для визначення фінансового результату звітного періоду слід зіставити доходи звітного періоду з витратами, які були здійснені для отримання цих доходів

Нормативно-правове забезпечення щодо організації обліку доходів і витрат основної діяльності підприємства виходить із постанов Кабінету Міністрів України, наказів Міністерства України, постанов Національного Банку України, Державного комітету статистики України та інших міністерств та відомств.

Важливим документом, який регулює організацію обліку доходів та витрат основної діяльності на підприємстві є наказ про облікову політику, в якому наводиться склад інформаційного забезпечення про доходи та витрати. На законодавчому рівні питання щодо облікової політики та організації обліку доходів та витрат основної діяльності підприємства регулюють такі документи: Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства, Інструкція до Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, Податковий кодекс України. А підприємства, які складають фінансову звітність за міжнародними стандартами, ще і використовують такий документ як МСФЗ.

Сучасний стан та діюча практика ведення обліку та аналізу доходів та витрат основної діяльності підприємств не достатньою мірою відповідає потребам управління в умовах розвитку ринкової економіки та потребує подальшого вдосконалення. Пошук нових шляхів для удосконалення фінансової звітності щодо відображення витрат підприємства в частині витрат за економічними елементами формує функціонування підприємства, визначаючи його політику ціноутворення, обсяги виробництва, величину прибутку, показники фінансового стану, конкурентоспроможність продукції та підприємства загалом, ефективність управління.

У **другому розділі «Організація обліку та аналіз доходів і витрат основної діяльності на ТОВ «Форнетті-Україна»** досліджено сучасний стан та перспективи розвитку харчової промисловості та виробництва

хлібобулочних виробів, наведена фінансово-економічна та організаційна характеристика ТОВ «Форнетті-Україна», досліджено організацію обліку та аналіз доходів і витрат на досліджуваному підприємстві та проаналізовано динаміки фінансових результатів та рентабельності діяльності підприємства ТОВ «Форнетті-Україна».

Хлібопекарська промисловість України посідає в системі Аграрно-промислового комплексу (АПК) одне з провідних місць, тому що виконує завдання з виробництва для населення традиційно важливої продукції першої необхідності. За життєвим циклом вітчизняна хлібопекарська промисловість знаходиться на етапі зрілості. Ринок хліба та хлібобулочних виробів характеризується стабільним попитом на продукцію, проте останніми роками офіційні обсяги виробництва хліба знижуються.

Ринок України представлений великою кількістю вітчизняних підприємств. Значна частина продовольчих товарів імпортується. Проте особливістю ринку хліба та хлібобулочних виробів України є майже стовідсоткове забезпечення продукцією вітчизняного виробництва. Це пояснюється тим, що хліб і хлібобулочні вироби мають короткий термін зберігання та повинні бути реалізовані протягом короткого проміжку часу.

Організація обліку доходів і витрат на ТОВ «Форнетті-Україна» здійснюється відповідно до чинного законодавства України. Відповідно Наказу про облікову політику ТОВ «Форнетті-Україна» від 03.01.2006р. встановлено такі складові облікової політики щодо доходів та витрат, що наведені на рис. 1.

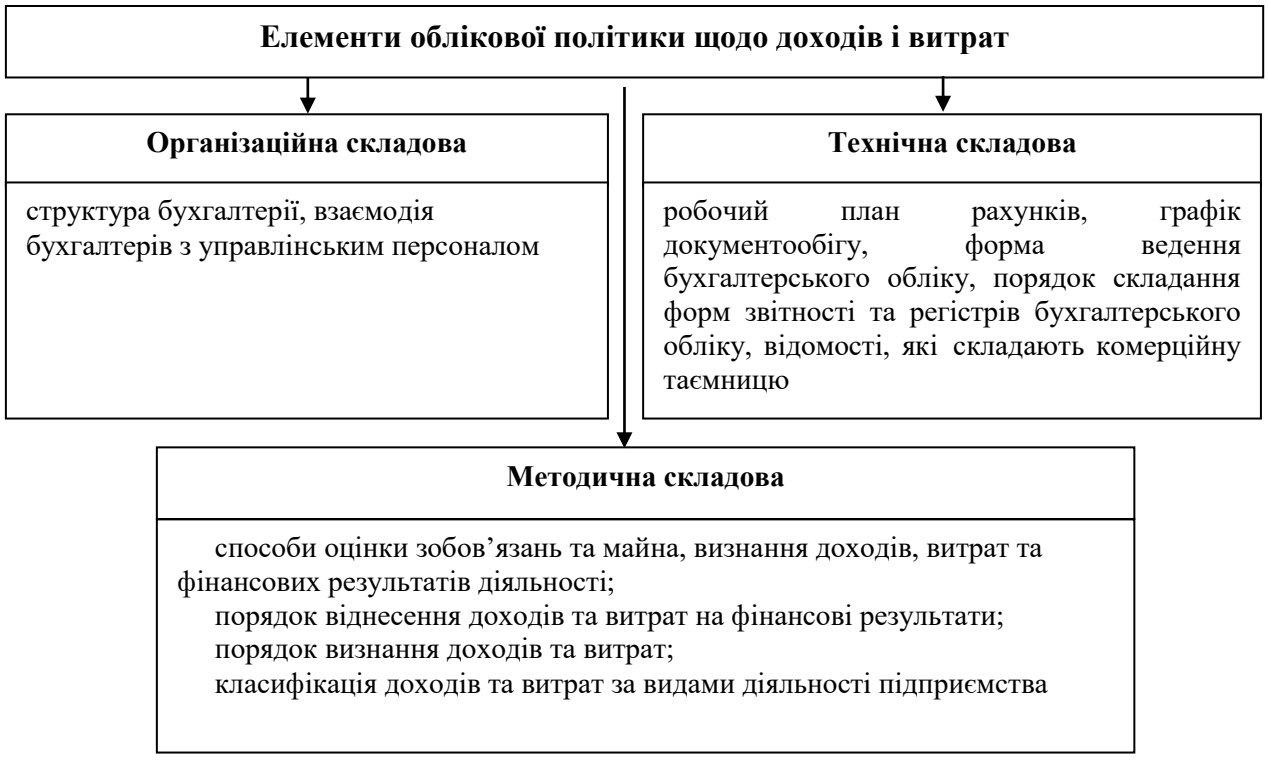

Рис. 1. Елементи облікової політики щодо доходів і витрат*

Відображення доходів здійснюється на підставі первинних документів, передбачених статтею 9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 року № 996-XIV, та заносяться до журналів-ордерів та оборотно-сальдових відомостей, як і витрати товариства що ведуться відповідно до норм П(С)БО 16 «Витрати».

Рух документів здійснюється відповідно до графіка документообігу, затвердженого на підприємстві. Узагальнення інформації про доходи, витрати та фінансові результати відбувається у відповідних облікових регістрах з подальшим перенесенням даних до головної книги. Стосовно фінансової звітності зазначені об'єкти обліку відображаються у ф. № 2 «Звіт про фінансові результати».

ТОВ «Форнетті-Україна» здійснює бухгалтерський облік доходів і витрат за журнально-ордерну формою з використанням сертифікованої бухгалтерської програми «1С: Підприємство 7.7». Бухгалтерський облік господарських операцій здійснюється методом подвійного запису згідно з Планом рахунків бухгалтерського обліку, затвердженого на підприємстві, у відповідних журналах-ордерах та аналітичних відомостях. Порядок ведення облікових записів при комп'ютерній формі обліку можна схематично представити наступним чином (рис. 2).

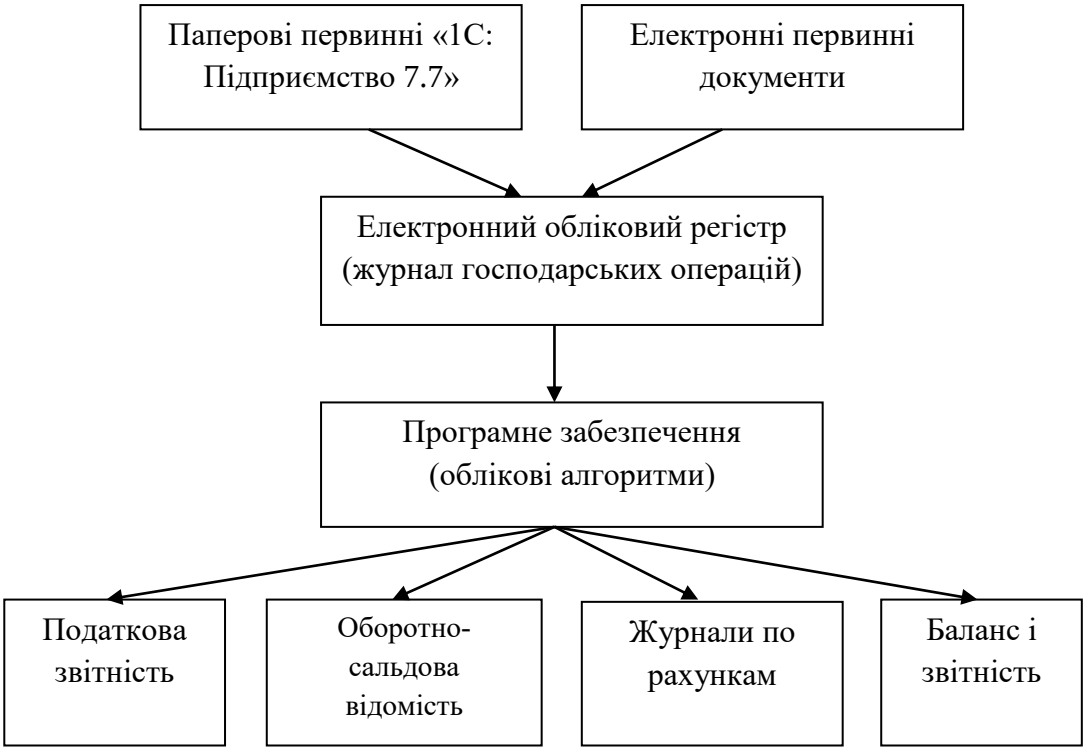

Рис. 2 - Схема комп'ютерної форми обліку ТОВ «Форнетті-Україна»

Єдність інформаційної бази і повний автоматизований технологічний процес обробки даних при комп′ютерній формі обліку поділяється на три етапи: збирання і реєстрація первинних даних для обробки на комп′ютері; формування

облікових даних на електронних носіях: журналу господарських операцій, структури синтетичних і аналітичних рахунків, довідників аналітичних об′єктів, постійної інформації; отримання результатів за звітний період за запитом користувача або у вигляді регістрів синтетичного обліку, аналітичних таблиць, довідок з бухгалтерських рахунків або відображенням на екрані дисплею потрібної інформації.

Провівши фінансовий аналіз підприємства, можна зробити висновок, що підприємство розширює свої потужності, так як зросли всі показники, завдяки раніше розширених територіальних меж, виробничих потужностей. Аналізуючи 2-й розділ активу, можна сказати, що підприємство повністю використовує свої запаси на виготовлення продукції, що свідчить про попит на продукцію даного підприємства. Про це навіть свідчить стаття балансу дебіторської заборгованості за продукцію так як надходження продукції до покупця існує, а самі кошти поки не повернуті до підприємства. Також можна зазначити, що стаття грошових коштів також з кожним періодом збільшується так як кошти за виготовлену продукцію повертаються.

Структурний аналіз прибутку звітного періоду показав, що основне джерело його формування на даному підприємстві - прибуток від реалізації продукції (робіт, послуг). Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за 2015-2017 роки зріс майже однаковими темпами, у 2016 році порівняно з 2015 роком на 36%, а у 2017 році порівняно з 2016 роком на 32,2%. Чистий прибуток підприємства у 2016 році порівняно з 2015 роком зріс у 8 разів, що є досить позитивним явищем і свідчить про значне збільшення виробництва продукції.

Динаміка обсягу та структури операційних витрат за статтями калькуляції досліджуваного підприємства дозволяє зробити висновок, що у складі операційних витрат підприємства переважає собівартість реалізованої продукції, яка у звітному періоді зросла і становить 58,9%. Це є очевидним, так як підприємство основний дохід має від операційної діяльності, що свідчить фінансова звітність. Проаналізувавши питому вагу елементів в структурі операційних витрат за економічними елементами підприємства ТОВ «Форнетті-Україна», можна сказати, що найбільшу питому вагу в структурі операційних витрат товариства займають матеріальні затрати 45,2% та 47,3%, станом на 2016 і 2017 рік відповідно. Дане явище можна пояснити специфікою діяльності даного товариства. Виготовлення хліба та хлібобулочних виробів, по своїй суті досить матеріаломістке виробництво. Основні затрати припадають на закупівлю сировини для випікання хлібобулочних виробів, а саме борошна.

Щодо динаміки складу та структури доходів підприємства ТОВ «Форнетті-Україна» за 2016-2017рр., то можна сказати, що основна частина доходу це чистий дохід від реалізації продукції і у звітному періоді становить 91,5%, що трішки більше ніж у попередньому році 81,1%, що свідчить про збільшення випуску і реалізації продукції та не значну частину займають інші операційні доходи 8,5%. Фінансову та інвестиційну діяльність підприємство не веде, тому і доходів не має.

Розрахунок основних показників рентабельності підприємства дозволяє зробити висновок, що загалом підприємство має непогані результати, адже за всіма показники рентабельності, має місце їх зростання в звітному році. Щодо рентабельності активів, то вона зросла на 10,24 пункти. Якщо оцінити ефективність основної діяльності підприємства за показниками рентабельності, то слід відзначити, що в 2017 році у порівнянні з 2016 роком підприємство стало працювати більш ефективно. До того ж цей показник свідчить, що в звітному році на одиницю виручки приходилось 11,45 копійок чистого прибутку.

В **третьому розділі «Шляхи вдосконалення організації обліку доходів і витрат основної діяльності підприємства»** розглянуто сучасні проблеми обліку доходів і витрат вітчизняних суб'єктів господарювання та напрями їх вирішення, запропоновано напрямки вдосконалення обліку доходів і витрат та шляхи підвищення ефективності діяльності ТОВ «Форнетті-Україна».

Важливою проблемою обліку доходів та витрат підприємства в Україні є проблема повноти та своєчасності їх відображення у системі обліку. Ця проблема досить багатопланова, надзвичайно складна й стосується всього нашого суспільного ладу, особливо системи влади, системи оподаткування й тіньового сегмента економіки. На сьогодні переважна більшість вітчизняних торгівельних підприємств відображує власні витрати і доходи не повністю. Рівень не відображення доходів коливається від 30 до 70 %, а витрат – від 10 до 50 %, тобто витрати відображують більш повно, ніж доходи. Це пов'язано з тим, що витрати важче приховати, адже їх легше проконтролювати, ніж доходи.

Для вирішення поставлених завдань проблем обліку доходів і витрат можна виділити декілька шляхів: розробка й запровадження норм і нормативів сприятимуть наведенню елементарного порядку та дисципліни на підприємстві, тому наша законодавча і виконавча влада зобов’язані приділити цьому питанню більше уваги з метою скорочення сум не обліковуваних доходів підприємства; для забезпечення достатньої аналітичності інформації її потрібно завчасно перевірити щодо відповідності сучасним вимогам: порівнянності, однозначності тлумачення, достовірності, дохідливості й доречності.

Вивчивши та проаналізувавши організацію обліку доходів і витрат на досліджуваному підприємстві ТОВ «Форнетті-Україна», доречно запропонувати такі шляхи вдосконалення як : перегляд елементів облікової політики підприємства стосовно організації і ведення обліку доходів і витрат на підприємстві, а також переглянути робочий план рахунків стосовно обліку доходів та витрат, тобто деталізувати ці рахунки на субрахунки 3-го порядку для надання повної і достовірної інформації про витрати та доходи діяльності підприємства для прийняття ефективних управлінських рішень.

Так як внутрішнім чинником ефективної фінансово-господарської діяльності підприємств є зменшення витрат виробництва. Тому доречним є запропонувати удосконалену модель процесу управління витратами. Дана модель повинна виконувати завдання організаційного та аналітичного характеру, а саме: здійснення контролю за ходом господарської діяльності підприємства; виявлення тенденцій змін рівня, обсягу та структури витрат на

обсяг виробництва та одиницю продукції; збір, аналіз інформації про витрати; нормування, планування витрат у розрізі елементів, виробничих підрозділів і видів продукції; пошуку резервів економії ресурсів та оптимізації витрат. Удосконалена модель процесу управління витратами складається з таких блоків: фінансовий аналіз та конкурентний бенчмаркінг, аналіз носіїв витрат, формування нормативно-довідкової інформації, аналіз бізнес процесів, бюджетування та фінансовий аналіз результатів.

Для підвищення ефективності діяльності ТОВ «Форнетті-Україна» запропоновані такі шляхи: ділова якість працівників, тобто формування оптимального складу персоналу, поліпшення системи підготовки і перепідготовки персоналу, застосування мотиваційного механізму на підприємстві; удосконалення маркетингової діяльності, а саме модернізація сайту підприємства в мережі Інтернет, стимулювання збуту продукції шляхом підтримання партнерських відносин з клієнтами, управління дебіторською заборгованістю, удосконалення системи розрахунків за відвантажену продукцію, ребрендинг; розвиток й удосконалення виробництва, тобто удосконалення організаційної та виробничої систем управління, форм і методів організації діяльності, її планування і мотивації, підвищення якості і конкурентоспроможності виготовлюваної продукції; управління витратами і ресурсами, а саме зниження матеріало- і трудомісткості продукції, комплексна переробка сировини та використання відходів, формування системи мотивації за раціональне використання матеріальних ресурсів; формування виробничих запасів, тобто створення оптимальних обсягів виробничих запасів, застосування при формуванні виробничих запасів принципу оптимального співвідношення ціни та якості, використання раціональних схем постачання матеріальних ресурсів.

ВИСНОВКИ

У випускній кваліфікаційній роботі здійснено теоретичне узагальнення та запропоновані методичні рекомендації щодо удосконалення організації обліку і аналізу доходів та витрат основної діяльності, спрямовані на зниження суми та рівня витрат підприємств та підвищення ефективності управління доходами. Відповідно до поставленої мети та завдань дослідження можна сформулювати наступні висновки:

1. При оцінці стану організації обліку доходів та витрат основної діяльності на вітчизняних підприємствах було визначено, що у сучасних умовах господарювання витрати основної діяльності виробничих підприємств є основним фактором, який впливає на прибуток. Для ефективного функціонування системи управління витратами основної діяльності необхідно вирішити проблему повноти та своєчасності відображення доходів і витрат у системі обліку, що дозволить надавати релевантну інформацію на всі рівні управління.
2. При дослідженні діючої системи обліку доходів та витрат основної діяльності підприємств, то їх класифікують за різними ознаками, що забезпечує

більш глибоке вивчення складу та характеру витрат, дає змогу керівництву підприємства детально проаналізувати рівень витрат за різними класифікаційними ознаками та виявити джерела економії, сприяє кращому розумінню призначення витрат, їх економічної ролі у процесах, що відбуваються на підприємстві.

3. Підтверджено, що основними перевагами автоматизації обліку витрат та доходів основної діяльності є: легке формування бухгалтерських проводок при обробці документа; автоматизований розрахунок сум понесених операційних витрат та отриманих доходів; зростання можливостей для проведення аналітичних розрахунків із використанням облікової інформації; прискорення процесу формування звітності та підвищення її достовірності; розширення переліку форм первинних документів, а також внутрішньої і зовнішньої звітності; скорочення часу на пошук помилок за допомогою деталізації підсумкових сум тощо.

4. Щодо досліджуваного підприємства, то ТОВ «Форнетті-Україна» – це перший великий виробник хлібобулочних виробів глибокої заморозки в Україні. Компанія працює на ринку більше 14 років і зарекомендувала себе як надійний виробник випічки. ТМ FORNETTI – провідна торгова марка компанії Bakery Food Industry, яка є основою для розвитку франчайзингової мережі в Україні. Тому компанія має великі перспективи завоювання великої частки ринку виробництва хлібобулочних виробів, та і зараз є конкурентом для виробників хліба.

5. Розрахунки факторного аналізу прибутку на ТОВ «Форнетті-Україна» є правильними. Оскільки збільшення прибутку виникло за рахунок підвищення ціни, збільшення обсягу реалізації. А збільшення витрат на управління, на збут та фінансових витрат можна вважати резервами подальшого збільшення чистого прибутку.

6. Проаналізувавши операційні витрати за економічними елементами досліджуваного підприємства, видно, що найбільшу питому вагу в структурі операційних витрат товариства займають матеріальні затрати 45,2% та 47,3%, станом на 2016 і 2017 рік відповідно. Дане явище можна пояснити специфікою діяльності даного товариства. Виготовлення хліба та хлібобулочних виробів, по своїй суті досить матеріаломістке виробництво. Основні затрати припадають на закупівлю сировини для випікання хлібобулочних виробів, а саме борошна. У 2017 році показник збільшився на 2%, що може свідчити про збільшення виготовлення обсягів виробництва, кількості замовлень або про подорожчання сировини, вплив інфляційних процесів. Щодо операційних витрат за статтями калькуляції підприємства, то переважає собівартість реалізованої продукції, яка у звітному періоді зросла і становить 58,9%. Далі мають частку витрати на збут, які у звітному періоді збільшилися порівняно з базовим періодом. Наступними витратами за питомою вагою інші операційні витрати які зменшилися у звітному періоді і становлять 16,5%.

7. Дослідивши доходи ТОВ «Форнетті-Україна» за 2016-2017рр., можна сказати, що основна частина доходу це чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) і у звітному періоді становить 91,5%, що

трішки більше ніж у попередньому році 81,1%, що свідчить про збільшення випуску і реалізації продукції та не значну частину займають інші операційні доходи 8,5%. Отже, ми бачимо, що підприємство займається тільки основною діяльністю, тобто виробництвом та реалізацією хлібобулочних виробів. Про що і свідчать дані чистого прибутку підприємства у 2016 році порівняно з 2015 роком зріс у 8 разів, у 2017 році зростання прибутку становить 82,4% порівняно з 2016 роком.

8. Для усунення недоліків організації обліку доходів та витрат на підприємстві і для підвищення ефективності діяльності підприємства запропоновано ряд заходів: перегляд елементів облікової політики підприємства, переглянути робочий план рахунків, управління витратами і ресурсами, розвиток й удосконалення виробництва та іншої діяльності, удосконалення системи управління підприємством та всіма видами його діяльності.

9. Бюджетування доходів і витрат на виробництво продукції, яка виготовляється, що забезпечує порівнянність кошторисних і фактичних показників і можливість використання управління витратами за відхиленнями для швидкого реагування на зміну ринкових умов і пошуку вигідних комбінацій ціни й обсягу виробництва.

10. Заходи щодо підвищення ефективності функціонування підприємств можна звести до трьох напрямків: управління витратами і ресурсами; розвитку й удосконалення виробництва та іншої діяльності; удосконалення системи управління підприємством та всіма видами його діяльності. Також слід відзначити, що досягнення певного рівня успішності функціонування підприємства нерозривно пов’язане з набуттям підприємством ознак конкурентоспроможності. Конкурентне ринкове середовище вимагає від підприємства постійного вдосконалення.

АНОТАЦІЯ

випускної кваліфікаційної роботи на тему

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗ ДОХОДІВ І ВИТРАТ ОСНОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА»

(на матеріалах ТОВ «Форнетті-Україна»)

Дипломник: **Томилець Катерина Іванівна**
Науковий керівник: **к.е.н., доцент, Волот Олена Ігорівна**
Спеціальність: **071 «Облік і оподаткування**»
ВНЗ: **Чернігівський національній технологічний університет Навчально-науковий інститут економіки**
Місто, рік захисту: **Чернігів, 2018**
Робота містить: 120 сторінок, 37 таблиць, 11 рисунків, список використаних джерел 103 найменувань, 4 додатки.

Метою випускної кваліфікаційної роботи є обґрунтування теоретико-методичних засад і розробка науково-практичних рекомендацій, спрямованих на вдосконалення організації обліку та аудиту доходів і витрат основної діяльності підприємства.

Завдання випускної кваліфікаційної роботи:

– визначити економічну сутність доходів і витрат та їх вплив на фінансовий стан підприємства;

– дослідити особливості обліку доходів і витрат суб'єктів господарювання;

– систематизувати нормативно-правове забезпечення обліку доходів і витрат підприємств згідно вітчизняних і міжнародних стандартів;

– оцінити ефективність діяльності та організацію обліку доходів і витрат на досліджуваному підприємстві;

– виявити сучасні проблеми обліку доходів і витрат вітчизняних суб'єктів господарювання та окреслити напрями їх вирішення;

– розробити рекомендації щодо вдосконалення обліку та аудиту доходів і витрат для досліджуваного підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні, організаційні та практичні аспекти обліку та аудиту доходів і витрат основної діяльності ТОВ «Форнетті-Україна».

Об’єктом дослідження є процес організації обліку й аналізу доходів та витрат від основної діяльності на підприємстві ТОВ «Форнетті -Україна».

У першому розділі розглядається: економічна сутність доходів і витрат та їх вплив на фінансовий стан підприємства; особливості обліку доходів і витрат суб'єктів господарювання; облікова політика підприємств щодо доходів і

витрат; нормативно-правове забезпечення обліку доходів і витрат підприємств згідно вітчизняних і міжнародних стандартів.

У другому розділі розкривається: сучасний стан та перспективи розвитку харчової промисловості та виробництва хлібобулочних виробів; фінансово-економічна та організаційна характеристика досліджуваного підприємства; оцінка ефективності діяльності та організація обліку доходів і витрат на досліджуваному підприємстві.

У третьому розділі обґрунтовано: сучасні проблеми обліку доходів і витрат вітчизняних суб'єктів господарювання та окреслено напрями їх вирішення; рекомендації щодо вдосконалення обліку та аудиту доходів і витрат для досліджуваного підприємства.

За результатами дослідження сформульовані і узагальнені методичні положення обліку й аналізу доходів і витрат підприємства.

Одержані результати можуть бути використані і спрямовані на вдосконалення методики й практики системи обліку та аналізу доходів і витрат суб'єкта господарювання та підвищення ефективності його діяльності.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ДОХІД, ВИТРАТИ, КЛАСИФІКАЦІЯ ДОХОДІВ, КЛАСИФІКАЦІЯ ВИТРАТ, ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ, ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ДОХОДІВ, УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ, ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ, ЧИСТИЙ ПРИБУТОК.

ABSTRACT

of the graduate qualification work on the topic

“ORGANIZATION OF ACCOUNTING AND ANALYSIS OF INCOMES AND EXPENSES OF THE MAIN ACTIVITY OF THE ENTERPRISE“

(on materials of the LLC“Fornetti-Ukraine”)

Diploma student: **Tomylets Kateryna Ivanivna**
Thesis adviser: **Candidate of economic sciences, associate professor, Volot Olena Ihorivna**
Speciality: **071 “Accountand taxation**”
Higher education institution: **Chernihiv national university of technology Educational and scientific institute of economics**
City, year of defense: **Chernihiv, 2018**
The work contains: 120 pages, 37 charts, 11 pictures, a list of cited references, 103 titles, 4 appendices.

The purpose of the graduate qualification work is the substantiation of theoretical and methodological principles and development of scientific and practical recommendations aimed at improvement of the organization of accounting and audit of incomes and expenses of the main activity of the enterprise.

The work tasks are:

- to determine the economic essence of incomes and expenses and their impact on the financial state of the enterprise;
- to research the peculiarities of accounting of incomes and expenses of business entities;
- to systematize the regulatory and legal framework of accounting of incomes and expenses of enterprises in accordance with national and international standards;
- to estimate the efficiency of the activity and organization of accounting of incomes and expenses on the investigated enterprise;
- to identify current problems of accounting of incomes and expenses of national business entities and outline directions of their solution;
- to develop recommendations concerning improvement of accounting and audit of incomes and expenses for the investigated enterprise.

The subject of the study is theoretical, methodological, organizational and practical aspects of accounting and auditing of incomes and expenses of the main activity of the LLC “Fornetti-Ukraine”.

The object of the research is the process of organization of accounting and analysis of incomes and expenses from the main activity of the enterprise LLC “Fornetti–Ukraina”.

The first chapter deals with the economic essence of income and expenses and their impact on the financial state of the enterprise; peculiarities of accounting of incomes and expenses of business entities; accounting policy of enterprises concerning income and expenses; regulatory and legal framework of accounting of incomes and expenses of enterprises in accordance with national and international standards.

The current state and prospects of the development of the food industry and production of bakery products; financial and economic and organizational characteristics of the investigated enterprise; assessment of the efficiency of activity and organization of accounting of incomes and expenses on the investigated enterprise are clarified in the second chapter.

The modern issues of accounting of incomes and expenses of national business entities are explained, as well as the ways of their solution are outlined; recommendations for improvement of accounting and audit of income and expenses for the investigated enterprise are given in the third chapter.

According to the results of the research the generalized methodological provisions of accounting and analysis of incomes and expenses of the enterprise are formulated and summarized.

The obtained results may be used and aimed at improvement of the methodology and practice of accounting and analysis of incomes and expenses of the business entity and increase in the efficiency of its activity.

KEY WORDS:IMCOME, EXPENSES, INCOMES CLASSIFICATION, EXPENSES CLASSIFICATION, ORGANIZATION OF ACCOUNTING OF EXPENSES, ORGANIZATION OF ACCOUNTING OF INCOMES, EXPENSES MANAGEMENT, FINANCIAL RESULTS, NET PROFIT.